

**SOCIALNÄMNDENS
NÄMNDPLAN
2011**

1. KOMMUNFULLMÄKTIGES KOMMUNÖVERGRIPANDE STYRNING

Det kommunala uppdraget utgår från medborgarna genom deras ställningstaganden i de allmänna valen och regleras genom lagar, förordningar och föreskrifter. Kommunfullmäktige styr därmed kommunens verksamhet med medborgarnas grundläggande behov i fokus.

Utifrån detta uppdrag har fullmäktige beslutat om en vision för Marks kommun och fastställt övergripande och strategiska mål av strävanskaraktär. Till dessa har framgångsfaktorer kopplats som visar vad som är viktigt för att målen ska kunna anses vara uppnådda.

Målen skapar förutsättningar för långsiktighet och anger inriktningen för de kommande 5-10 åren. Utifrån visionen och målen lägger fullmäktige årligen i mål- och resultatplanen fast uppdrag till nämnder och styrelser, samt de ekonomiska och finansiella förutsättningarna för verksamheten.

Vision och mål för Marks kommun har 2009-11-24 antagits av kommunfullmäktige som grund för mål- och resultatplan 2010-2013 och 2011-2014.

Vision

Mark är känd som en attraktiv kommun

- en bra kommun att bo och verka i
- en kommun där livskvalitet sätts i fokus

Vår vision vilar på kärnvärden som ger uttryck för vår identitet, våra tankar om önskvärd utveckling och det vi ser som våra starka sidor. Med kärnvärden och vision som grund ger vi löftet att "Här är det läge för det goda livet".

Kärnvärden

- *Drivkraft* och entusiasm i det privata näringslivet, i skolan, i den kommunala sfären, i förenings- och fritidslivet, som livsstil och med stark framtidstro.
- *Harmoni* i naturen, i kulturen, i mötet med människor och organisationer, med sig själv, i ett sammanhang och med öppna sinnen.
- *Närhet* till familjen, till grannskapet, till städerna och naturen, till privat och offentlig service, till arbete och marknad, till kommunala beslutsfattare.
- *Naturvärden* kring bostaden, i närområdet, på jobbet, i skogen, i jordbrukslandskapet, vid sjöarna och vattendragen, med tydlig fokus på hållbar utveckling.
- *Trygghet* och glädje i hemmet, för barnen, i skolan, i närsamhället, i jobbet, på fritiden, inför ålderdomen.

Övergripande mål

Långsiktig hållbar utveckling ur ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv är vårt övergripande mål. Det innebär att vi ska tillgodose dagens behov utan att begränsa kommande generationers möjligheter till utveckling.

Strategiska mål med framgångsfaktorer

1. *Hållbara förutsättningar för boende och företagsamhet*
 - Jämn och hållbar befolkningsutveckling
 - Bra bostäder
 - Arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter
 - Bra kommunikation och goda transportmöjligheter
 - Kommunal service med tillgänglighet och kvalitet
 - Trygg, hälsosam och säker miljö
 - Gott företagsklimat
 - Brett utbud av kultur- och fritidsmöjligheter
 - Levande demokrati
 - Utbildnings- och utvecklingsmöjligheter

2. *Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar*
 - Trygga, hälsosamma och stimulerande miljöer
 - Mötesplatser för kultur- och fritidsliv
 - Goda möjligheter till lärande och utbildning
 - Delaktighet och inflytande
 - Jämställt stöd till flickor och pojkar

3. *Trygghet vid behov av omsorg och stöd i vardagen*
 - Tydlig och lättillgänglig information om kommunens stöd
 - God tillgänglighet
 - God service och kvalitet
 - Kontinuitet
 - Gott bemötande
 - Delaktighet och inflytande
 - Rättssäkerhet

4. *Hållbar personalförsörjning*
 - Flexibla arbetstider med rätt till heltid och möjlighet till deltid
 - Friska medarbetare
 - Systematisk kompetensutveckling

5. *Hållbar ekonomi och finansiering*
 - Positiva ekonomiska resultat
 - Investeringar med egna medel
 - Oförändrad skattesats
 - Effektivt resursutnyttjande

Effektiva processer och verksamheter

Alla kommunens verksamheter ska präglas av ett tydligt medborgarperspektiv med god tillgänglighet och stark känsla för service. Var och en som söker kontakt med kommunen ska få en snabb återkoppling. Arbetsprocesser ska vara väl anpassade till uppgiften och med tillgängliga resurser ge största möjliga nytta för kommuninvånarna. Kvaliteten ska fortlöpande utvärderas, säkras och förbättras.

2. SOCIALNÄMNDENS VERKSAMHETSÖVERGRIPANDE STYRNING

Socialnämndens övergripande inriktningsmål

Inom socialnämndens ansvarsområde ska:

- All hjälp utformas efter individuella behov
- Allt arbete bedrivs med professionellt förhållningssätt och god kvalitet
- Arbetet ske i samarbete med interna och externa aktörer där detta kan tillföra ett mervärde
- Arbetet ha en rehabiliterande och förebyggande inriktning där detta är möjligt

Socialnämndens övergripande prioriteringar

För att långsiktigt utveckla och säkra verksamhetens kvalitet skall ett ledningssystem för kvalitet som omfattar alla delar av förvaltningens verksamhet finnas. Ledningssystemet skall uppfylla de krav som ställs i gällande lagar och författningar, t.ex. SOSFS 2005:12 och SOSFS 2006:11.

Socialnämndens värdegrund för bemötande och service

Socialnämnden har i sin värdegrund tre nyckelord, empati, kunskap och gemensamma mål

- Mötet mellan brukare och medarbetare ska kännetecknas av empati där bemötandefrågorna har central betydelse
- All personal ska ha rätt kunskap för sina arbetsuppgifter
- Verksamheterna ska styras genom gemensamma mål

Socialnämndens riktlinjer för brukarnas delaktighet

Socialnämndens verksamhet är inriktad speciellt för personer med behov av insatser för att kunna leva ett gott liv. Att de enskilda brukarna känner att de är delaktiga i utformandet av de insatser de får är därför avgörande för att insatserna ska upplevas meningsfulla och vara av god kvalitet.

Genom att i samverkan med brukarna ta fram en individuellt utformad genomförandeplan säkerställs brukarnas delaktighet i utförandet av beviljade insatser.

Utöver detta är det viktigt att nämnden får veta dels om brukarna upplever att rätt saker utförs, dels hur brukarna upplever verksamhetens kvalitet.

För att möjliggöra detta ska:

- brukarenkäter genomförs minst en gång vartannat år. Resultatet skall redovisas könsfördelat.
- Olika mätmetoder som tillgodoser olika brukargrupperns förmåga skall utvecklas
- Inför socialnämndens möten kan öppna förmöten hållas.
- Förvaltningen skall aktivt arbeta med att informera kommunmedborgare om förvaltningens verksamhet. Metoder och verktyg för att göra informationen tillgänglig på ett enkelt och tydligt sätt skall finnas.
- Brukarråden skall informeras om att politiker kan delta vid något av deras möten.

Socialnämndens riktlinjer för kvalitetsarbete

Kvaliteten på socialnämndens verksamhet skall kontinuerligt och långsiktigt utvecklas och säkras.

En verksamhet med god kvalitet:

- Bygger på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet
- Utgår från en helhetssyn, är samordnade och präglade av kontinuitet
- Är kunskapsbaserade och effektivt utförda
- Är tillgängliga och jämlikt fördelade
- Är trygga och säkra och präglas av rättssäkerhet i myndighetsutövning och genomförande.

Kvalitetsarbete är en del av förvaltningens ordinarie verksamhet när det gäller ledning, styrning, planering och uppföljning. Ansvar för kvalitet följer ansvar i övrigt i organisationen dvs. den ordinarie chefslinjen och ytterst Socialnämnden.

Ett personligt ansvar för god kvalitet i den egna arbetsinsatsen omfattar alla, från den enskilde medarbetaren ute i verksamheten till den högsta ledningen.

Kvalitetsarbetet skall genomföras i samverkan med berörda brukare, intresse- eller brukarorganisationer och med medverkan från berörda personalgrupper.

Synpunkts- och avvikelshantering

För hantering av såväl synpunkter och kvalitetsavvikelser som allvarigare missförhållanden rörande brukare ska det finnas utarbetade riktlinjer och systematiserad dokumentation. Detta för att åtgärda de brister som uppmärksammas men också för att förebygga att nya avvikelser uppstår. Information om olika typer av avvikelser och hanteringen av densamma ska ske löpande inom de olika verksamheterna samt återrapporteras till nämnden vid varje nämndssammanträde.

Serviceåtaganden

De serviceåtaganden som finns för brukare/klienter i Socialförvaltningen skall uppdateras på ett sådant sätt att de blir användbara verktyg i kvalitetsarbetet och en trygghet för brukare/klienter. ***Socialnämnden har en väl utvecklad synpunktshantering och använder inte serviceåtaganden som metod.***

Socialnämndens riktlinjer för en jämställd verksamhet

Förvaltningen skall arbeta för att jämställdhet och likabehandling skall prägla verksamheten.

All verksamhet och insatser skall analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv för att tydliggöra eventuella brister i jämställdheten för brukarna.

Socialnämndens riktlinjer för analys av verksamhetens resultat

Resultat avseende kvalitet och service inom socialnämndens huvudverksamheter ska redovisas och analyseras. Målsättningen är att kvaliteten på den vård, omsorg och stöd som ges brukarna ständigt ska förbättras och att verksamheten ska effektiviseras. Medborgarna har också rätt till insyn i vad gemensamt finansierade verksamheter åstadkommer.

I mål- och resultatplanen finns framgångsfaktorer och indikatorer som ska ge fullmäktige möjlighet att följa nämndens arbete.

Utöver de faktorer som rapporteras till fullmäktige ska nämnden ges en bredare uppföljning som beskriver verksamheten i förhållande till de inriktningsmål som tagits fram.

Socialnämndens verksamhet är inriktad speciellt för barn och vuxna med behov av insatser för att kunna leva ett gott liv. De indikatorer som används för att analysera nämndens verksamhet skall därför i första hand utgå från ett brukarperspektiv.

Det är viktigt att resultaten i verksamheten analyseras i förhållande till insatta resurser. Verksamheten skall bedrivas på ett sådant sätt att bästa möjliga kvalitet uppnås med givna ekonomiska ramar.

Nationella, etablerade nyckeltal bör användas för jämförelser med andra kommuner som (i Sveriges Kommuner och Landstings statistikdatabas) benämns "Markliknande".

Nyckeltalen skall vara påverkbara. Det finns då möjlighet att se om de åtgärder nämnden vidtar får någon effekt i verksamhetens kvalitativa och ekonomiska resultat. Nyckeltalen skl vara mätbara över tid och rapporteras till nämnden månadsvis i samband med verksamhetsuppföljningen. Resultaten skall ligga till grund för prioriteringar i arbetet med nämndplan och mål- och resultatplan för kommande år.

Nyckeltalen skall tas upp i nämnden tre gånger per år – aprilrapport, delårsrapport samt oktoberrapport - samt vid bokslut för diskussion och omprövning. Statistiken skall tydligt kopplas till uppsatta mål.

Socialnämndens riktlinjer för miljöhänsyn

Kommunfullmäktige ger genom mål- och resultatplanen några av kommunens nämnder i uppdrag att formulera en samlad strategi för kommunens miljöarbete. Huvudansvarig är kommunstyrelsen.

Socialnämndens avvaktar en samlad strategi innan nämndens riktlinjer fastställs. Följande områden anser nämnden extra viktiga och skall ingå i kommande riktlinjer:

- Transportplanering
- Läkemedelsanvändning (SÄLMA)
- Materialanvändning
- Livsmedelsanvändning

3. KOMMUNFULLMÄKTIGES GRUNDUPPDRAG FÖR SOCIALNÄMNDEN

Uppdragen för huvudverksamheterna har ett kommuninvånarperspektiv med koppling till kommunens strategiska mål och är en sammanfattande beskrivning av den verksamhet som socialnämnden ska bedriva med utgångspunkt från reglementet, lagar, förordningar och föreskrifter. Fullmäktiges uppföljning av grunduppdraget sker genom fastställda indikatorer/nyckeltal.

3.1 Vård och omsorg och funktionsnedsatta med stöd enligt socialtjänstlagen och/eller hälso- och sjukvårdslagen

Äldreomsorgen består av vård- och omsorgsboenden, hemtjänst, anhörigstöd och frivilliga som ger stöd till brukare inom verksamheten. Alla insatser skall utgå ifrån individens behov och förutsättningar.

Äldreomsorgens cirka 800 anställda ger insatser i form av stöd och hjälp till cirka 1 700 brukare. Verksamheten omsätter ca 350 miljoner kronor.

Verksamheten består av olika enheter enligt följande:

- 10 vård- och omsorgsboenden
- Korttidsenheten på Kinnaborgshem i Kinna
- Hemtjänstområden samt trygghetsboende
- Anhörig- och frivilligverksamhet
- Hälso- och sjukvårdsverksamhet

Grunduppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnden ska ge äldre personer och personer med funktionsnedsättning, som bor eller vistas i kommunen, det stöd och den hjälp de behöver för sin dagliga livsföring för att tillförsäkra dem en skälig levnadsnivå. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjligheter att leva ett tryggt och självständigt liv. Då behovet av omsorg och vård inte kan tillgodoses i den ordinarie bostaden ska nämnden erbjuda särskilda boendeformer (vård- och omsorgsboende) med service och omvårdnad.

Nämnden ska också ansvara för hälso- och sjukvårdsinsatser till personer, oavsett ålder, som har behov av sjukvård i hemmet, bor i kommunens särskilda boenden samt under vistelse i daglig verksamhet.

Socialnämndens omvärlds- och resultatanalys

Demografisk utveckling

Enligt befolkningsprognosen från maj 2009 ökar kommunens folkmängd med drygt 400 personer eller 1,2 % till 2013. Antalet personer över 65 år ökar med totalt 629 personer (9,58 %). Större delen av ökningen ligger i gruppen yngre pensionärer 65-79 år som ökar med 621 (13,7 %).

Befolkningsprognos har också gjorts fram till 2025. Antalet äldre över 85 år förväntas då öka med 130 personer eller 12,1 %.

Valfrihet

Det blir allt vanligare att kommuner och landsting utvecklar system där invånarna får möjlighet att välja vem som ska utföra en tjänst. Inom äldreomsorgen sker en utveckling mot valfrihet inom såväl hemtjänst som boende. Brukarundersökning från socialstyrelsen visar att en tredjedel av de äldre som får hemtjänst tycker att det är svårt att påverka insatserna. Inom äldreboenden är siffran än sämre. Inom Marks kommun pågår ett arbete för att förbereda och under 2011 införa ett valfrihetssystem inom äldre- och handikappomsorg efter beslut som fattades i fullmäktige under våren 2010.

Riktlinjer demens

Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom 2010 innehåller rekommendationer för både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Riktlinjerna innehåller bland annat rekommendationer om diagnostik, personcentrerad omvårdnad, läkemedel, dagverksamhet, boende och stöd till anhöriga. Riktlinjerna gäller fr.o.m. 2010-06-01.

Stöd till anhöriga

I början av mars 2009 lämnade regeringen propositionen "Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående" till riksdagen. Beslut om propositionen togs i mitten av maj och den nya lagen trädde i kraft den 1 juli 2009. De nya lagen innebär kortfattat ett ökat ansvar för socialnämnden att erbjuda stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående. ***Socialnämnden har sedan lång tid en väl utvecklad organisation av anhörigstödet inom äldreomsorgen. Detta utgör en bra grund för att utveckla anhörigstödet inom handikappomsorg/socialpsykiatri och individ- och familjeomsorg.***

Resultatanalys

Även under 2008 framgår det att kommunen hade en i förhållande till landet som helhet högre andel personer över 80 år som bodde i särskilt boende. 19,1% av befolkningen över 80 år i Marks kommun bodde i särskilt boende medan motsvarande siffra för hela landet var 15,6 %.

Under 2009 och början av 2010 har en strukturförändring av kommunens äldreboende genomförts som bland annat inneburit att antalet bostäder i särskilt boende för äldre minskat. En ny boendeform, trygghetsboende har tillkommit. Förändringarna har inte medfört att väntetiderna för att få särskilt boende ökat. Intresset för att få ett trygghetsboende, som kan erbjudas utan biståndsbedömning har varit stort.

Kostnaden för kommunens äldreomsorg minskade mellan 2008 och 2009 med ca 2 % till 61 419 kr per invånare över 65 år. Kommunens kostnader är dock i jämförelse höga. Speciellt när det gäller kostnaden för särskilt boende är denna hög i förhållande till riket. Olika faktorer kan påverka kommunens kostnader, dels ett vid undersökningstillfället stort antal platser i särskilt boende och det jämförelsevis stora antalet personer över 90 år i kommunen medverkar till en högre genomsnitts kostnad. Det stora antalet platser i särskilt boende har minskat vid införande av trygghetsboende.

Socialnämndens inriktningsmål

Nämnden ska erbjuda individuellt utformade insatser för att möjliggöra självständighet och trygghet för den enskilde. Nämnden ska ge stöd och hjälp i hemmet i form av serviceinsatser, personlig omvårdnad och hemsjukvård. Trygghetsbostäder ska erbjudas. Då behovet av omsorg och vård inte kan tillgodoses i den ordinarie bostaden skall nämnden kunna erbjuda plats i vård och omsorgsboende. Speciella platser skall finnas för vård och omhändertagande av demenssjuka.

Sammanboende ska få möjlighet att bo tillsammans även om endast en av dem har behov av vård- och omsorgsboende.

Anhöriga ska stödjas i sitt omhändertagande av sina vårdbehövande närstående.

Målsättningen är att öka antalet anhörigcentraler och antalet timmar för avlösning.

Utvecklingen av äldreomsorgen ska ske i den riktning som strukturplan för äldres trygghet i Marks kommun utvisar.

För vård i livets slutskede ska speciella insatser finnas.

Socialnämndens prioriteringar och effektmål

- Genomföra förändringar avseende boende för äldre i enlighet med Strukturplan för äldres trygghet i Marks kommun. ***Planen skall uppdateras under första halvan av mandatperioden, senast 2012.***

Arbetet med att förändra äldreboenden till trygghetsboenden har påbörjats under 2009 och genomförs successivt. Av tidigare planerade 88 lägenheter används 33 lägenheter som trygghetsboende i oktober 2010. Övriga 55 är fortfarande vård- och omsorgsboende. Socialnämnden beslutade den 20 oktober 2010 att även Lindängs 29 servicelägenheter successivt skall omvandlas till trygghetsbostäder.

Det sammanlagda antalet trygghetsbostäder blir därmed 117 när omstruktureringen är helt genomförd. Trygghetsboenden medför att lägenheterna hyrs ut utan biståndsbedömning och att de äldre därigenom själva kan besluta när de har behov av detta. Det medför även att de får möjlighet att ställa sig i kö för en bostad och på så vis själva få större möjlighet att ta ställning till var de vill bo.

- Verka för en god utomhusmiljö.
- Verka för att antalet platser i vård- och omsorgsboende för personer med demenssjukdom motsvarar behovet.

I samband med strukturförändringar som genomfördes 2009-2010 av äldreomsorgen utökades antalet bostäder för personer med demenssjukdom och är för närvarande i balans med behovet.

- Anhörigstödsverksamhet och frivilligverksamhet är en värdefull tillgång och skall bevaras och utvecklas.
- Verka för effektivare färdtjänst

Riktlinjer och färdtjänstavgifter anpassade till västtrafiks regel- och taxesystem arbetas fram under 2011 för att införas vid övergången till västtrafik under 2012. Socialnämnden ska verka för utökad information om närtrafiken som ett alternativ till färdtjänst.

Uppföljning av grunduppdraget

	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering
1. Indikatorer fastställda av kommunfullmäktige		
1.1 Framgångsfaktor God tillgänglighet Indikator/nyckeltal Genomsnittlig väntetid för att få plats i äldreboende från ansökan till erbjudande om plats (dagar)	<70	ÅR
1.2 Framgångsfaktor God servicenivå i äldreboendet Indikator/nyckeltal SKL:s äldreboendeindex som innehåller ett antal olika kvalitetsmått (procent)	75	ÅR
1.3 Framgångsfaktor Effektiv resursanvändning Indikator/nyckeltal Kostnad per boende i äldreboende (ur SKL:s "Vad kostar verksamheten")	530 tkr	ÅR
1.4 Framgångsfaktor Trygghet och kontinuitet Indikator/nyckeltal Nyckeltal och mål för antal vårdare som besöker en hemtjänsttagare	13	ÅR
1.5 Framgångsfaktor Rättssäker myndighetsutövning Indikator/nyckeltal a. Antal myndighetsbeslut som rör enskild person b. Antal myndighetsbeslut som överklagats till första instans (förvaltningsrätt) c. Antal överklagade beslut som ändrats i första instans (förvaltningsrätt)	X 1) 0	ÅR
1.6 Framgångsfaktor Nöjda brukare Indikator/nyckeltal a. NöjdBrukareIndex Hemtjänst (procent) b. NöjdBrukareIndex Äldreboende (procent)	80 80	ÅR

1) Målvärde sätts inte

2. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering ²
2.1 Framgångsfaktor God tillgänglighet Indikator/nyckeltal Genomsnittlig väntetid för att få plats i äldreboende från ansökan till erbjudande om plats (dagar) Genomsnittlig väntetid för att få plats i äldreboende från beslut till erbjudande om plats (dagar)	<70 <50	
2.2 Framgångsfaktor God servicenivå Indikator/nyckeltal SKL:s hemtjänstindex	>75	
2.3 Framgångsfaktor Delaktighet och inflytande Indikator/nyckeltal Andel brukare med genomförandeplan (procent)	100	
2.4 Framgångsfaktor God service och kvalitet Indikator/nyckeltal NöjdBrukareIndex	80	

3.2 Stöd till personer med insatser enligt LSS och till personer med psykisk funktionsnedsättning

Handikappomsorg/socialpsykiatri består dels av olika insatser inom boende exempelvis särskilt boende, boendestöd och dels av olika verksamheter inom sysselsättning både internt och i externa företag. Andra insatser kan vara personlig assistans, ledsagare och kontaktpersoner. Alla insatser skall utgå ifrån individens behov och förutsättningar.

Det är en geografiskt spridd verksamhet i orter som Sätilla, Kinna, Skene, Örby och Fritsla. Totalt finns verksamheter på 26 olika adresser.

Inom verksamheten finns ca 400 brukare med olika insatser och ca 220 anställda. Verksamheten omsätter ca 140 miljoner kronor.

Grunduppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnden ska ge kommuninvånare med funktionsnedsättning, oavsett ålder, det stöd och den hjälp de behöver för sin dagliga livsföring. Stödet ska utgå ifrån de individuella behoven. Verksamheten enligt LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor. Verksamhet enligt SoL ska främja social trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och ett aktiv deltagande i samhällslivet. Insatserna ska inriktas på att frigöra och utveckla de egna resurserna. Den enskilde ska tillförsäkras skälig levnadsnivå.

Socialnämndens omvärlds- och resultatanalys

Under 2000-talet har fokus riktats på frågor som rör främst delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Nationella utredningar har under de senaste åren visat på svårigheter både vad avser fysiska möjligheter till framkomlighet, till hinder för att komma in på den öppna arbetsmarknaden och deltagande i aktiviteter för övrigt. Diskriminering, ojämlikhet och ohälsa är inte ovanligt bland funktionsnedsatta och handlingsplaner såväl som lagstadgade skydd och rättigheter utvecklas nu för att skapa förutsättningar för en ökad självständighet och delaktighet. För att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling inom socialtjänsten och de verksamhetsområden som angränsar till hälso- och sjukvården, har regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting enats om ett nytt sätt att arbeta.

Det finns ett stort behov av kunskapsutveckling och ökad brukarmedverkan inom socialtjänsten. Målet är att brukarna ska få ta del av insatser som bygger på bästa tillgängliga kunskap. För att stödja en långsiktigt hållbar utveckling innebär det nya arbetssättet att staten och huvudmännen samverkar kring strategiska, långsiktiga satsningar, gemensamma åtaganden och prioriteringar.

Från den 1 juli 2009 gäller en ny bestämmelse i 5 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453). Bestämmelsen anger att socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre som stödjer en närstående som har funktionshinder samt även för personer (under 65 år) med en fysisk eller psykiskt funktionsnedsättning och till personer med missbruks- och beroendeproblematik.

Från årsskiftet träder bl.a. följande förändringar i den nya LSS-lagstiftningen i kraft:

- Krav på tillstånd att bedriva verksamhet med personlig assistent.
- Lag om registerkontroll ur belastningsregistret av personal som ger insatser åt barn enligt LSS.
- När åtgärder rör barn ska barnets bästa alltid beaktas. Barnet ska ges relevant information. Barnet ska få framföra sina åsikter.
- Vid begäran om dubbelassistans ska det vara utrett om bostadsanpassning och hjälpmedel kan underlätta för brukaren.
- Den enskilde ska alltid erbjudas Individuell Plan i samband med beslut om LSS-insats.
- Den enskilde ska alltid ha möjlighet att få träffa beslutsfattaren innan beslut fattas om LSS-insats.
- Det finns även förslag på att en ny lag ska träda i kraft under 2011. Förslaget innebär att den kommun som en person som är beviljad insats enligt LSS tillfälligt vistas i, är skyldig att utföra den beviljade insatsen under den tillfälliga vistelsen i kommunen. Kommunen som den enskilde är folkbokförd i och som beviljat insatsen ska fortfarande stå för kostnaden.

Socialnämndens inriktningsmål

För att möjliggöra ett självständigt liv och för att den enskilde ska känna trygghet och vara delaktig i samhället ska nämnden erbjuda boendestöd i olika former, hemsjukvård, sysselsättning och aktiviteter och särskilt anpassade bostäder efter de enskildas behov. Alla insatser ska utgå ifrån individens behov. Diskriminerande fördomar och attityder ska bekämpas och mångfalden bejakas.

En strukturplan för personer med en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ska tas fram. ***Arbetet med planen skall inledas under 2011.***

Ett långsiktigt kvalitets- och utvecklingsarbete ska bedrivas inom verksamhetsområdet.

Metoder för att mäta brukarens upplevda nöjdhet och möjlighet till delaktighet ska tas fram.

Samverkan mellan verksamhetsområden, andra förvaltningar, organisationer och företag ska utvecklas. Det är centralt att anhörigstöd utvecklas för målgruppen.

Socialnämndens prioriteringar och effektmål

- Brukarnas behov skall avgöra utformandet av beslutade insatser.
- Långsiktigt arbete med kvalitetssäkring och kompetensutveckling
- Befintliga personal- och lokalresurser skall utnyttjas flexibelt

Uppföljning av grunduppdraget

1. Indikatorer fastställda av kommunfullmäktige	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering
1.1 Framgångsfaktor God tillgänglighet Indikator/nyckeltal Andel beslut som verkställs inom 3 månader (procent)	100	ÅR
1.2 Framgångsfaktor Rättssäker myndighetsutövning Indikator/nyckeltal <ul style="list-style-type: none"> a. Antal myndighetsbeslut som rör enskild person b. Antal myndighetsbeslut som överklagats till första instans (förvaltningsrätt) c. Antal överklagade beslut som ändrats i första instans (förvaltningsrätt) 	X 1) X 1) 0	 ÅR ÅR
1.3 Framgångsfaktor Nöjda brukare Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	70	ÅR

2. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering ²
2.1 Framgångsfaktor Delaktighet och inflytande Indikator/nyckeltal Andel brukare med genomförandeplan (procent) Andel genomförandeplaner som tagits fram tillsammans med brukaren (procent)	 100 100	
2.2 Framgångsfaktor God service och kvalitet Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	≥70	

1) Målvärde sätts inte

3.3 Individ- och familjeomsorg

Allmänt

Individ- och familjeomsorgen skall i enlighet med socialnämndens mål och prioriteringar samt gällande lagsiftning ge stöd och hjälp till personer som av olika skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring.

Verksamheten består av både myndighetsutövning och behandlingsarbete enligt socialtjänstlagen, lagen med vissa bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), föräldrabalken m fl lagar. Det görs utredningar, fattas beslut samt verkställs insatser.

Verksamheten består av tre olika enheter som i sin tur har en rad olika arbetsområden:

Individ- och familjeomsorg för barn och ungdom

Enheten ska erbjuda stöd och hjälp för att barn och ungdomar ska kunna växa upp under trygga och goda förhållanden, familjerådgivning till par som har behov av samtal för att bearbeta samlevnadskonflikter och familjerätt till föräldrar med behov av insatser i vårdnads- och umgängesfrågor.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Denna enhet ska erbjuda råd och stödinsatser till den som behöver det för att komma till rätta med sociala och/eller missbruksproblem och därigenom återskapa eller behålla en fungerande struktur i vardagen.

Ekonomiskt bistånd

Enheten ska erbjuda bistånd i form av försörjningsstöd och ekonomisk rådgivning till kommuninvånare och andra som vistas i kommunen och som inte själva kan försörja sig eller på annat sätt få sina behov tillgodosedda.

Individ- och familjeomsorg, barn och ungdom

Grunduppdrag från fullmäktige

Socialnämnden ska ge familjer, såväl kommuninvånare och andra som vistas i kommunen, det stöd och den hjälp som behövs för att barn och ungdomar ska kunna växa upp under trygga och goda förhållanden. Stöd och insatser ska anpassas individuellt. Nämnden ska erbjuda hjälp och stöd genom familjerådgivning och familjerätt till par som har behov av samtal för att bearbeta samlevnadskonflikter och till föräldrar med behov av insatser i vårdnads- och umgängesfrågor.

Socialnämndens omvärlds- och resultatanalys

Trots en allmänt förbättrad välfärd och hälsa för många under de senaste decennierna har klyftorna ökat mellan olika befolkningsgrupper. Barn och unga är idag jämfört med tidigare mer utsatta för fattigdom, psykisk ohälsa samt olika typer av missbruk, antingen vad gäller de själva eller genom deras föräldrar. Särskilda insatser görs därför nationellt både vad gäller kunskapsutvecklingen inom området och vilka insatser som har effekt för att skapa stödjande miljöer för barn och familjer med sociala eller andra problem. Bedömningsmetoder såsom BBIC* skall bland annat utvecklas för att få med ett barnperspektiv i de utredningar som görs och metoder har tagits fram nationellt för att tidigt upptäcka riskfaktorer hos barn och unga samt hos föräldrarna med utgångspunkt att antingen förebygga eller minska problemen.

Socialstyrelsen genomförde under det första kvartalet 2010 en tillsyn inom individ- och familjeomsorgen. Granskningen medförde att nämnden fick allvarlig kritik för dokumentation och handläggning. Utöver detta har flera klagomål inkommit på individ- och familjeomsorgens familjeenhet. Med anledning av ovanstående har Socialstyrelsen genomfört en verksamhetstillsyn av familjeenheten i augusti 2010. På socialnämndens sammanträde 22 september 2010 presenterade Socialstyrelsen rapporten av granskningen och nämnden får åter allvarlig kritik på fem punkter:

- Handläggningen av ärenden har visat på bristande kompetens och har inte varit av god kvalitet
- Dokumentationen i flera ärenden är bristfällig
- Bristerna i att utreda, planera och följa upp insatser för barn har medfört att barnets bästa inte varit i fokus i handläggningen
- Rättsäkerheten för den enskilde har inte tillgodosetts
- Ledningssystem för kvalitet i verksamheten som omfattar socialtjänstens arbete med barn och unga saknas och brister har inte åtgärdats

*BBIC = Barnens Behov I Centrum

Detta är en bedömningsmetod som utgår från FN:s barnkonvention

De av Socialstyrelsen påtalade bristerna har åtgärdats av socialnämnden. Nämnden har genomfört en genomgång av alla aktuella ärenden gällande barn och unga inom nämndens område och arbetar med att åtgärda de brister som förekommer. Nämnden har upprättat en plan för hur handläggningen framöver ska ske utifrån gällande lagstiftning. Nämnden har i november 2010 till Socialstyrelsen skriftligen redovisat hur de påtalade bristerna åtgärdats och verkställts samt för hur nämnden ska säkerställa att handläggning och dokumentation fortsättningsvis sker enligt gällande lagstiftning.

Den allvarliga kritiken kommer att kräva att ytterligare kraftfulla förändringar görs när det gäller myndighetsutövningen avseende ärenden för barn och unga. En extern konsult har gjort en genomlysning verksamheten för att bringa klarhet i hur och varför den uppkomna situationen har uppstått. Genomlysningens resultat kommer att påverka åtgärdernas utformning, utöver det kraftfulla åtgärdsprogram som är framtaget.

Socialnämndens inriktningsmål

Nämnden ska medverka till att stödande och förebyggande insatser initieras för barn och ungdomar i kommunen. Stödet och insatserna ska vara individuellt anpassade och barnperspektivet ska beaktas.

Insatser och stöd ska i första hand ske i människors hemmiljö. Nämnden ska ge föräldrar stöd i sin fostrargärning samt öka samverkan för insatser för ungdomar inom skola och fritid. Nämnden ska genomföra insatser för barns skydd. Nämndens arbete skall präglas av barnkonventionens intentioner. Det är centralt att anhörigstöd utvecklas för målgruppen.

Socialnämndens prioriteringar och effektmål

Myndighetsutövningen när det gäller barn och ungdomar måste med kraftfullhet förbättras och säkras så att den håller hög rättssäkerhet.

Individuellt anpassade insatser på hemmaplan ska utnyttjas så långt detta är möjligt.

Speciellt ska arbetet med barn 0-7 år prioriteras.

Ökad samverkan avseende förebyggande insatser för ungdomar inom fritid och skola.

Effekten av samverkan skall tydligt kunna redovisas.

Ovanstående punkter skall nogra följas upp.

Uppföljning av grunduppdraget

1. Indikatorer fastställda av kommunfullmäktige	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering
1.1 Framgångsfaktor Insatser på hemmaplan som alternativ till behandling på institution Indikator/nyckeltal Andel unga som får insatser på hemmaplan av totala antalet unga med insatser i målgruppen (procent)	75	ÅR
1.2 Framgångsfaktor Rättssäker myndighetsutövning Indikator/nyckeltal <ul style="list-style-type: none"> a. Antal myndighetsbeslut som rör enskild person b. Antal myndighetsbeslut som överklagats till första instans (förvaltningsrätt) c. Antal överklagade beslut som ändrats i första instans (förvaltningsrätt) 	X 1) X 1) 0	ÅR ÅR
1.4 Framgångsfaktor Nöjda brukare Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	75	ÅR

2. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering²
2.1 Framgångsfaktor Delaktighet och inflytande Indikator/Nyckeltal Andel brukare med genomförandeplan (procent) Andel genomförandeplaner som tagits fram tillsammans med brukaren (procent)	100 100	
2.2 Framgångsfaktor Insatser på hemmaplan som alternativ till behandling på institution Indikator/nyckeltal Andel unga som får insatser på hemmaplan av totala antalet unga med insatser i målgruppen (procent)	>75	
2.3 Framgångsfaktor God service och kvalitet Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	>60	

1) Målvärde sätts inte.

2) Tidpunkt för rapportering se plan för uppföljning.

3.4 Individ- och familjeomsorg, vuxna

Grunduppdrag

Socialnämnden ska verka för att kommuninvånare och andra som vistas i kommunen, och som av sociala skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring, får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Nämnden ska ge råd och stödinsatser till den som behöver det för att komma till rätta med sociala och/eller missbruksproblem och därigenom återskapa eller behålla en fungerande struktur i vardagen.

Socialnämndens omvärlds- och resultatanalys

Missbruksvården har under flera år uppmärksammats och efter kritik om bristande kunskap om insatsernas effekt har nu nationella riktlinjer utarbetats samt indikatorer för att följa vårdinsatserna. I och med de nationella satsningar som genomförs har också fokus flyttats från tidigare institutionsplaceringar till fler hemmabaserade insatser. Dock kvarstår alltid ett visst behov av institutionsplaceringar som inte kan ersättas med andra insatser. En generell ökning som noterats är den som rör tvångsvård och där unga kvinnor tidigare varit svåra att nå och som nu visat sig öka i andel. Insatser och samverkansformer stärks även för kvinnor som blivit utsatta för våld samt för barn till missbrukare.

Ytterligare en utmaning missbruksvården står inför är samarbetet med psykiatri i och med att missbruk ofta är samvarierande med psykisk sjuklighet. Kunskap om detta och anpassade insatser utvecklas därför. Likaså kan insatser för utslussning från olika vårdformer utvecklas, exempelvis genom att se över boende- och stödsituationen för personer efter en placering. Konceptet "Bostad först" skall utredas vidare.

Socialnämndens inriktningsmål

De insatser som ges skall möjliggöra för personer med sociala eller missbruksproblem att leva ett självständigt liv och att delta i samhällslivet. Insatser och stöd ska i första hand ske i människors hemmiljö. Nämnden ska erbjuda rådgivning och behandling, stöd i boende och vardagsliv samt verka för att det finns bostäder och aktiviteter för målgruppen. Mer omfattande insatser ska finnas för den enskildas skydd. Det förebyggande arbetet är centralt. Det är centralt att anhörigstöd utvecklas för målgruppen.

Socialnämndens arbete skall tillsammans med bland andra primärvården och länssjukvården verka för att människor i behov av samhällets stöd får den vård och behandling de har behov av. Samverkan för att utveckla arbetet med att i ett tidigt skede motverka alkoholens och andra drogers skadeverkningar är särskilt angeläget.

Socialnämndens prioriteringar och effektmål

Individuellt anpassade insatser på hemmaplan bör utnyttjas så långt detta är möjligt, och då särskilt insatser i det egna boendet. Nämndens ska ge stöd och genomföra insatser i samverkan med andra förvaltningar i kommunen eller andra samhällsorgan. Särskilt ska barn i missbruksfamiljer prioriteras.

Uppföljning av grunduppdraget

1. Indikatorer fastställda av kommunfullmäktige	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering
1.1 Framgångsfaktor Individuellt anpassat stöd Indikator/nyckeltal Andel som inte återkommer med likvärdig problematik inom 12 månader (procent)	75	ÅR
1.2 Framgångsfaktor Insatser på hemmaplan som alternativ till behandling på institution Indikator/nyckeltal Andel vuxna som får insatser på hemmaplan av totala antalet vuxna med insatser i målgruppen (procent)	75	ÅR
1.3 Framgångsfaktor Ordnat boende Indikator/nyckeltal Andel av vuxnenhetens klienter som är hemlösa kortare tid än 6 månader (procent) 2)	100	ÅR
1.4 Framgångsfaktor Rättssäker myndighetsutövning Indikator/nyckeltal <ul style="list-style-type: none"> a. Antal myndighetsbeslut b. Antal myndighetsbeslut som överklagats till första instans (förvaltningsrätt) c. Antal överklagade beslut som ändrats i första instans (förvaltningsrätt) 	X 1) X 1) 0	ÅR ÅR
1.5 Framgångsfaktor Nöjda brukare Indikator/nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	80	ÅR

1) Målvärde sätts inte

2) Hemlösa definieras som klienter som ofrivilligt är utan eget lägenhetskontrakt

2. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering²
2.1 Framgångsfaktor Delaktighet och inflytande Indikator/nyckeltal Andel brukare med genomförandeplan (procent) Andel genomförandeplaner som tagits fram tillsammans med brukaren (procent)	 100 100	
2.2 Framgångsfaktor Individuellt anpassat stöd Indikator/nyckeltal Andel som inte återkommer med likvärdig problematik inom 12 månader (procent)	 80	
2.3 Framgångsfaktor Insatser på hemmaplan som alternativ till behandling på institution Indikator/nyckeltal Andel vuxna som får insatser på hemmaplan av totala antalet vuxna med insatser i målgruppen (procent)	 >80	
2.4 Framgångsfaktor Ordnat boende Indikator/nyckeltal Andel av vuxnenhetens klienter som är hemlösa	 0	
2.5 Framgångsfaktor God service och kvalitet Indikator/nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	 >85	

2) Tidpunkt för rapportering se plan för uppföljning.

3.5 Ekonomiskt bistånd

Grunduppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnden ska ge bistånd i form av försörjningsstöd och ekonomisk rådgivning till kommuninvånare och andra som vistas i kommunen och som inte själv kan försörja sig eller på annat sätt få sina behov tillgodosedda. Insatserna ska ges i form av rådgivning, information samt stöd och motiverande samtal. Nämnden ska också erbjuda ekonomiskt bistånd med inriktning mot arbete och sysselsättning för egen försörjning.

Socialnämndens omvärlds- och resultatanalys

I takt med rådande lågkonjunktur har det blivit allt svårare för människor att försörja sig själva. Detta gäller för de flesta åldersgrupper och för förvärvsarbetare inom såväl den privata som den offentliga sektorn. Några som dock drabbats särskilt hårt är ungdomar, vilka uppbär ekonomiskt bistånd i högre utsträckning och under längre tid än tidigare. I synnerhet drabbas de med avsaknad av högre akademisk utbildning.

Förutom ökningen av antalet arbetslösa så har de förändrade och mer restriktiva sjukförsäkringsreglerna samt minskningen av antalet personer som är medlemmar i a-kassan sammantaget ökat behovet av försörjningsstöd generellt hos befolkningen. Behovet av försörjningsstöd ökade drastiskt under 2010, men den negativa utvecklingen verkar stannat av. Enligt SKL:s bedömningar kommer utvecklingen av försörjningsstödet börja minska runt halvårsskiftet 2011.

Eftersom långvarigt ekonomiskt beroende visat samband med sämre levnadsförhållande för den generella befolkningen påtalas behovet av att aktivt arbeta för att få ut långtidsberoende i anställning och att skapa rutiner och stödinsatser för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Socialnämndens inriktningsmål

Insatser ska ges till enskilda i syfte att nå egen försörjning genom ett aktivt samarbete med andra myndigheter som arbetsförmedling och försäkringskassa samt genom Lärande och arbetsmarknad (LOAM). Nämnden ska ge ekonomiskt stöd och hjälp till personer som inte har möjlighet att försörja sig själva, genom rådgivning, information, stöd och motiverande samtal. Nämnden ska också erbjuda ekonomisk rådgivning och hjälp med skuldsamering till personer som av olika skäl fått en ekonomiskt ohållbar situation.

Insatser ska ges för att särskilt undvika långvarigt bidragsberoende.

Socialnämndens prioriteringar och effektmål

Speciellt fokus skall läggas på ungdomars möjligheter till egen försörjning. Det är viktigt med samarbete med andra aktörer i samhället för att hitta möjligheter för ungdomar att försörja sig.

Införa extra stimulansåtgärder för de bidragsberoende 18-25 åringar som deltar i praktik eller studier.

Socialnämnden beslutade den 16 juni 2010 att ge förvaltningen i uppdrag att ta initiativ till att en strukturplan för ungdomar tas fram innehållande åtgärder för ungdomars inträde på arbetsmarknaden samt samordning av aktiviteter inom befintliga verksamheter. Samverkan med aktörerna på arbetsmarknaden ska utvecklas. **Arbetet med strukturplanen för ungdomar skall påbörjas under 2011.**

Uppföljning av grunduppdraget

1. Indikatorer fastställda av kommunfullmäktige	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering
1.1 Framgångsfaktor Individuellt anpassat stöd att ta sig ur beroende av ekonomiskt bistånd Indikator/nyckeltal a. Andel bidragstagare som får bistånd under kortare tid än 10 månader (procent) b. Andel unga 18-25 år av samtliga bidragstagare (procent)	>80 <50	ÅR ÅR
1.2 Framgångsfaktor Tillgång till besökstider i förhållande till behov Indikator/nyckeltal Andel klienter som får tid för besök inom 14 dagar från kontakttillfället (procent)	100	ÅR
1.3 Framgångsfaktor Rättssäker myndighetsutövning Indikator/nyckeltal a. Antal myndighetsbeslut som rör enskild person b. Antal myndighetsbeslut som överklagats till första instans (förvaltningsrätt) c. Antal överklagade beslut som ändrats av förvaltningsrätten (procent)	X 1) X 1) 0	ÅR ÅR
1.4 Framgångsfaktor Nöjda brukare Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	75	ÅR

1) Målvärde sätts inte

2. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering²
2.1 Framgångsfaktor Delaktighet och inflytande Indikator/nyckeltal Andel brukare med genomförandeplan (procent)	100	
2.2 Framgångsfaktor Individuellt anpassat stöd att ta sig ur beroende av ekonomiskt bistånd Indikator/nyckeltal <ul style="list-style-type: none"> a. Andel bidragstagare som får bistånd under kortare tid än 10 månader (procent) b. Andel unga 18-25 år av samtliga bidragstagare (procent) 	>80 <50	
2.3 Framgångsfaktor Tillgång till besökstider i förhållande till behov Indikator/nyckeltal Andel klienter som får tid för besök inom 14 dagar från kontakttillfället (procent)	100	
2.4 Framgångsfaktor God service och kvalitet Indikator/Nyckeltal NöjdBrukareIndex (procent)	>70	

2) Tidpunkt för rapportering se plan för uppföljning.

4. KOMMUNFULLMÄKTIGES FOKUSUPPDRAG TILL SOCIALNÄMNDEN

Fokusuppdragen utgår ifrån de fokusområden som kommunfullmäktige, utifrån omvärldsanalysen och politiska ambitioner, pekat ut som särskilt viktiga att belysa, utveckla eller följa upp. Dessa uppdrag kan rikta sig till en eller flera nämnder och styrelser. Fullmäktiges uppföljning av fokusuppdragen sker vid ordinarie uppföljningstillfällen av mål och resultatplanen.

Område 4: Kvalitetsmåltider

Som vägledning för framtida beslut har begreppet "kvalitetsmåltider" definierats. Det ska framgå för vem och i vilket syfte "kvalitetsmåltider" kan vara aktuella. Nyttan i relation till kostnad ska i rimligaste mån beskrivas. Det ska också framgå vad som görs idag inom området.

Ansvariga: Barn- och ungdomsnämnden, miljönämnden, socialnämnden, teknik- och servicenämnden (huvudansvarig), utbildningsnämnden

Socialnämndens plan för arbetet

Socialnämndens plan för arbetet tas fram när det kommunövergripande dokumentet rörande kvalitetsmåltider färdigställts.

Område 6: Trygghet och säkerhet på allmänna platser, i trafiken, i skolan och i hemmet

Teknik- och servicenämnden, som är huvudansvarig, har i uppdrag att tillsammans med andra nämnder (se nedan) ta fram en gemensam strategi för hur arbetet med trygghet och säkerhet ska bedrivas.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, Marks Bostads AB, plan- och byggnadsnämnden, räddningsnämnden, socialnämnden, teknik- och servicenämnden (huvudansvarig), utbildningsnämnden

Socialnämndens plan för arbetet

Socialnämndens plan för arbetet tas fram när den kommunövergripande strategin för arbetet med trygghet och säkerhet rapporterats till fullmäktige.

Område 7: Äldres trygghet

Nämnder, styrelser och bolag får i uppdrag att i arbetet med mål och resultatplan även beakta detta fokusområde.

Socialnämndens plan för arbetet

Hänsyn tas till strukturplanen för äldres trygghet vid alla beslut inom socialnämnd och förvaltning.

5. SOCIALNÄMNDENS INTERNKONTROLLPLAN

Process	Kontrollmoment	Kontroll-ansvarig	Frekvens /tid	Metod	Rapport till
Demokrati/Politiska beslut	Verkställighet av sn och snau:s beslut		Juni, Dec	Komplett	sn
Inköp	Följsamhet till ramavtal		Dec	Stickprov	sn
Rekrytering	Lediga tjänster som annonseras med heltid som tjänstgöringsgrad		Dec	Komplett	sn
Delegationsbeslut	Granskning av delegationsbeslut		Varje månad	Stickprov	sn
Försörjningsstöd	Granskning av utbetalt försörjningsstöd		Varje månad	Stickprov	sn

Arbetet med en internkontrollplan har nyligen startat och ska utvecklas 2011.

6. HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSVERKSAMHET

Hälso- och sjukvårdsverksamheten skall i enlighet med socialnämndens mål och prioriteringar ge personer insatser som syftar till ett optimalt hälsotillstånd för den enskilde utifrån sina egna individuella förutsättningar samt förebygga ohälsa inom berörda brukargrupper t.ex. i form av fallprevention, kvalitetsmåltider, basala hygienrutiner med mera.

3. Indikatorer fastställda av socialnämnden	Mål 2011	Tidpunkter för rapportering²
3.1 Framgångsfaktor Trygghet och säkerhet Indikator/nyckeltal a. Antal brukare som fått fraktur genom olyckshändelse b. Antal läkemedelsavvikelser/brukare och år	< 35 < 0,69	Vid tertialrapporter
3.2 Framgångsfaktor Hälsa och välbefinnande Indikator/nyckeltal a. Andel med oönskat och påverkbart BMI enligt vårdtagarens egna önskemål b. Antal vårdrelaterade infektioner	<40% <100	

7. ARBETSGIVARFRÅGOR

Marks kommun ska vara känd som en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare. Den arbetsgivarpolicy som fullmäktige antagit ger vägledning i hur kommunen ska förhålla sig som arbetsgivare. Policyn omfattar såväl ledare som medarbetare i kommunens verksamhet och innefattar mångfald, jämställdhet, arbetsmiljö, lönebildning, ledarskap och medarbetarskap.

Kommunstyrelsen beslutar om den långsiktiga utvecklingen av arbetsgivarpolitiken och om riktlinjer för kommunens arbetsgivarpolitik.

För att ytterligare lyfta fram arbetsgivarpolitikens betydelse för långsiktig hållbar utveckling fastställer fullmäktige ett antal konkreta arbetsgivar mål. Dessa syftar till att skapa goda arbetsplatser där man arbetar rätt, ger stabilitet åt personalförsörjningen och ytterst till att klara välfärdsuppdraget till kommuninnevanorna.

Fullmäktiges arbetsgivar mål

- Rätt till heltid och möjlighet till deltid
- Individuell kompetensutveckling
- Ökad hälsa

Socialnämndens arbete och delmål för 2011

Socialnämnden har att förhålla sig till kommunfullmäktiges arbetsgivarpolicy med tillhörande riktlinjer samt bidra till att fullmäktiges arbetsgivar mål kan uppnås. Utifrån arbetsgivar målen sätter socialnämnden upp sina delmål.

- *Rätt till heltid och möjlighet till deltid*

Socialnämnden arbetar utifrån att alla anställda ska ha rätt till heltid eller till önskad sysselsättningsgrad. En målsättning för 2011 är att 98 % av alla anställda har uppnått den sysselsättningsgrad som önskas. I samband med rekrytering ska heltidstjänster erbjudas alla anställda inom socialnämndens område.

Möjligheten att erbjuda heltid eller högre sysselsättningsgrad skall kvarstå oavsett de anpassningar som måste göras av verksamheten i samband med minskade ekonomiska ramar. Vakanta tjänster samt arbetet med att täcka kortare frånvaro med redan anställd personal (minska timvikarier) ska kunna ge utrymme för att undvika uppsägningar och samtidigt förhålla sig till arbetsgivar målet, heltid en rättighet och deltid en möjlighet.

- *Kompetensutveckling*

Alla tillsvidareanställda ska ha en plan för sin kompetensutveckling. I medarbetarsamtalet och i lönesamtal planeras varje medarbetares behov av kompetensutveckling. En större tydlighet behöver skapas för att alla medarbetare ska vara införstådda med hur den egna kompetensutvecklingsplanen ser ut. Detta fordrar en tydlig dokumentation där det framgår vilka utvecklingskrav som ställs på varje medarbetare. Uppföljning och avstämning ska ske för att säkerställa att kompetensutvecklingsplanen följs.

- *Arbetsmiljö*

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för arbetsmiljön i Marks kommuns organisation. För att kunna uppfylla ansvaret är det delegerat till varje nämnd som anställningsmyndighet att ansvara för tillämpningen av arbetsmiljöarbetet inom sitt verksamhetsområde. Nämnderna ger varje förvaltningschef i uppdrag att fördela arbetsuppgifter med arbetsmiljöansvar till chefer med personalansvar.

Inom socialnämndens område ansvarar förvaltningschefen för att en aktuell skriftlig fördelning för arbetsmiljöuppgifter finns. Varje chef mottar sitt ansvar för arbetsmiljöuppgifter från överordnad chef. Det innebär att varje chef skall undersöka, genomföra och följa upp sin verksamhet på ett sådant sätt att en tillfredställande arbetsmiljö uppnås och att ohälsa och olycksfall förebyggs. Arbetsmiljöproblem som chef inte kan lösa på grund av resursbrist, kunskapsbrist eller avsaknad av befogenhet skall returneras till närmaste ovanstående nivå.

Det är viktigt för helheten, att både kunna urskilja det som fungerar bra och det som behöver förbättras. Alla medarbetares engagemang, kunskaper och kreativitet är viktiga förutsättningar för verksamhetens utveckling och kvalitet.

Redovisning av arbetsmiljöåtgärder sker i årsredovisningen och större åtgärder hänvisas till mål- och resultatplanen.

- *Hälsa*

Den kommunövergripande målsättningen är att sjukfrånvaron i Marks kommun ska uppgå till högst 4 % år 2012. Socialförvaltningens delmål för 2011 är att sjukfrånvaron uppgår till *högst 5,5 %*. Med tanke på nedskärningar i verksamheten och omflyttning av personal är det svårt att veta hur detta påverkar sjukskrivningstalet. Samtidigt som förvaltningen har att förhålla sig till snävare budgetramar som innebär färre anställda måste också satsningar kunna göras. Viktiga satsningar är att kunna ge personalen möjlighet *till önskad sysselsättningsgrad*, fortsatt kompetensutveckling och till att stärka samarbetet i arbetslagen. Detta kommer ytterst brukarna till del genom en kunnigare och friskare personal.

- *Jämställdhet*

Ansvar för att arbeta med jämställdhet i arbetslivet är närmare fastställt i Jämställdhetslagen. Jämställdhetslagen förbjuder arbetsgivaren att diskriminera någon på grund av kön vid anställning, anställningsvillkor och arbetsledning mm.

I kommunens policy och riktlinjer framgår att:

- Marks kommun ska tillvarata och värdesätta kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och behov.
- Vid varje rekrytering ska sökande värderas efter formella meriter, praktisk erfarenhet och personlig kompetens. Sammansättning av de anställda ska präglas av det omkringliggande samhället.
- Vid lönesättning och tillsättning av nya tjänster ska lön sättas oberoende av kön.

Utgångspunkten för socialnämndens jämställdhetsarbete är att det skall främja mäns och kvinnors lika rätt i fråga om studier, arbete, anställnings- och övriga arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter.

Arbetet med jämställdhetsfrågorna ska ingå i förvaltningsplan och verksamhetsplaner samt finnas med i socialnämndens årsredovisning.

- *Mångfald*

Enligt lagen om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, skall arbetsgivare inom ramen för sin verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

I Marks kommuns policy framgår att:

- Marks kommun ser, förstår, värdesätter och tillvaratar olikheter hos oss själva och vår omvärld, oberoende av kön, ålder, etniskt ursprung och kulturell bakgrund, religiös tillhörighet, sexuell läggning och fysiska eller psykiska funktionshinder.

Inom socialnämndens ansvarsområde är det viktigt att sammanställningen av anställda återspeglar den mångfald som finns bland innevånarna i kommunen och att den språkliga och kulturella kompetens som finns hos våra medarbetare tillvaratas.

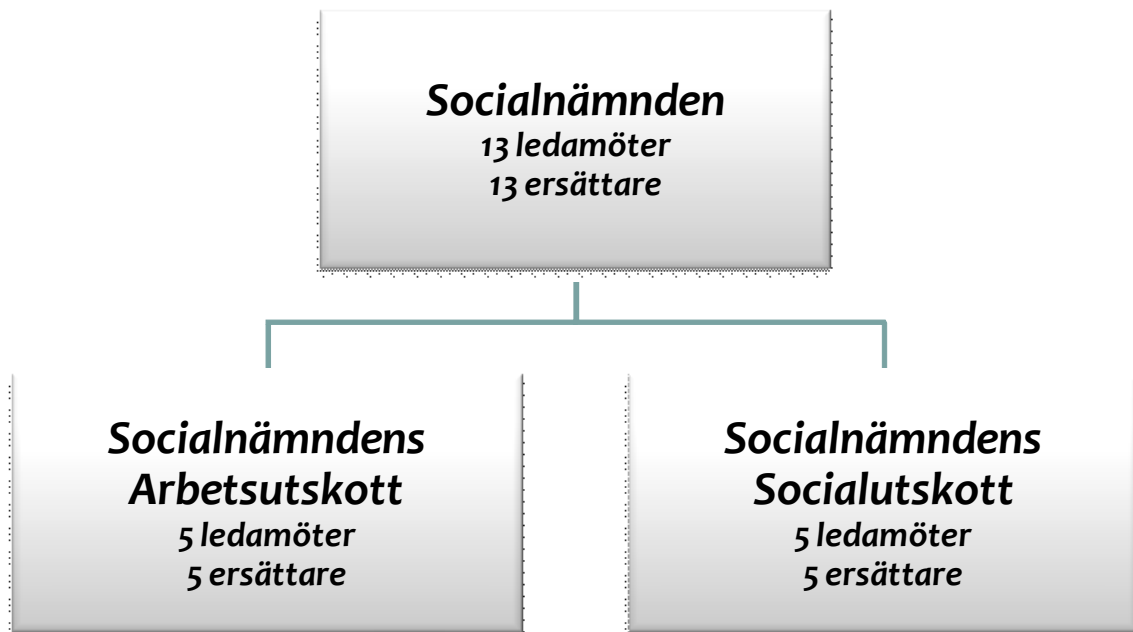
Hur arbetet med att befrämja mångfalden inom socialnämndens område bedrivs redovisas i kommande årsredovisningar.

- *Medarbetarenkät*

En kommunövergripande medarbetarenkät ska genomföras.

ORGANISATION

POLITISK ORGANISATION

FÖRVALTNINGENS ÖVERGRIPANDE LEDNING OCH ORGANISATION

Utöver verksamheterna äldreomsorg, handikappomsorg/socialpsykiatri finns även Handläggavdelningen och Central administration.

Handläggavdelningen

Verksamheten skall i enlighet med socialnämndens delegation med utgångspunkt från den enskilda brukarens behov utreda och fatta beslut enligt gällande lagstiftning, mål och riktlinjer. All hjälp skall på nämndens uppdrag och lagens föreskrift utformas efter den enskildes individuella behov för att möjliggöra självständighet och trygghet för den enskilde.

På handläggavdelningen sker myndighetsutövning avseende äldre- och handikappomsorg, LSS, hjälp i hemmet/vardagen för psykiskt funktionshindrade, färdtjänst samt bostadsanpassning.

Central administration

Verksamheten skall ge administrativt stöd till förvaltningsledning och politiker och därigenom ge förutsättningar att ge god service till medborgarna och fatta rättssäkra och väl underbyggda beslut.

Central administration ansvarar för nämndadministration, diarium och arkiv. Avdelningen ger stöd och service i personal-, ekonomi- och juridiska frågor samt utför utredningsuppdrag. Vidare samordnar avdelningen lokal-, larm- och säkerhetsfrågor samt övergripande informations- och kvalitetsfrågor. Central administration har även förvaltarskap och support av vissa verksamhetssystem.

8. EKONOMI

Socialnämndens ekonomiska ramar för 2011 beslutades av kommunfullmäktige i december 2010.

Budgetramar socialnämnden (Belopp i mkr)	Budget 2010	Budget 2011
Driftbudget	598,3	591,5
Investeringsbudget	3,0	3,0

Driftbudget

Fördelning per verksamhet, netto Belopp i mkr	Budget 2010	Budget 2011
Förvaltn ledn, Centr adm., Nämnd, Utb., Proj.	47,7	28,8
Äldreomsorg	313,4	312,2
Handikappomsorg och psykiatri	133,8	138,3
Handläggarsavd	24,1	26,9
Individ- och familjeomsorg	79,2	85,3
Nettokostnader	598,3	591,5

Den procentuella uppräknigen av budgetramen 2011 är 0,5% för den nuvarande verksamheten. Normal löne- och prisökning 2011 beräknas till ca 2,3% vilket motsvarar 13,6 mkr.

Nämndernas ramar för 2010 minskades generellt med 3 procent för att anpassa den kommunala verksamheten till minskade skatteintäkter på grund av lågkonjunktur.

De förändrade budgetramarna 2009-2011 ställer krav på anpassningar av socialnämndens verksamhet med drygt 30 mkr fram t o m 2011. I april 2009 fattade socialnämnden därför beslut om förändrad struktur och en viss minskning av boendeplatser inom äldreomsorgen. Begreppet särskilt boende för äldre har i enlighet med strukturplanen ersätts med trygghetsboende och vård- och omsorgsboende. Tre mindre enheter har avvecklats. Till detta kommer krav på effektiviseringar och förändrade arbetsformer inom både äldre- och handikappomsorg. De ekonomiska målen i anpassnings- och effektiviseringsplanen för 2009-2011 har hittills uppfyllts i de flesta fall. Det som inte gått att verkställa är att nå en lägre personalkostnad genom förändrade arbetsformer, färre timanställda och ett annat sätt att planera för personella resurser.

Tidigare har finansieringen av Samrehab gått via Socialnämnden, fr o m 2011 går intäkten direkt till Samrehabnämnden. Det gör att ramen minskas med 22,2 mkr.

Kostnadsramen för äldreomsorgen får ett avdrag enligt planerade anpassningar som beräknas ge kostnadsminskning under 2011. Samtidigt ökas ramen för förstärkt nattbemanning i Fritsla.

Hemtjänsten kommer tillsammans med handläggavdelningen under 2011 starta en ny budgetfördelningsmodell samt arbeta efter beställarutförarmodellen. Socialnämnden kommer också under 2011 att införa Lagen om valfrihet inom hemtjänstens verksamhet och göra det möjligt för privata företag att delta i verksamheten. Planen är att beställarutförarmodellen samt införandet av valfrihetssystem ska utföras inom nuvarande ekonomiska ramar.

Kostnaderna för personlig assistans LSS/LASS har ökat under de senaste åren och därför är en nivåhöjning av budgeten nödvändig. Kommunfullmäktige har därför ökat socialnämndens ram med 4 mkr 2011, vilket beräknas täcka budgetbehovet.

För socialnämnden ökade kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd med 10% under år 2010, det innebär att ökningstakten har stannat av. Sedan 2007 har kostnaden för försörjningsstöd fördubblats och ligger idag på 27 mkr. Sveriges Kommuner och Landsting prognostiserar en fortsatt hög nivå fram till halvårsskiftet 2011. Kommunfullmäktige gav nämnden ett tillfälligt ramtillskott avseende kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd och ger ett fortsatt tillfälligt ramtillskott under 2011. Kostnaderna på familjeenheten överstiger budget både avseende personalkostnader och kostnad för institutionsvård. Prognosen för barn- och familjeenheten är mycket osäker eftersom förändringsarbetet som påbörjades under 2010 efter socialstyrelsens kritik, kommer att pågå och kräva resurser även 2011. För att täcka det prognosticerade underskottet på individ- och familjeomsorgen samt försörjningsstödsenheten 2011 planeras en intern omfördelning med 4,7 mkr som blir möjlig pga genomförda anpassningsåtgärder samt att budgetreserven på 6 mkr antagligen behöver användas.

Detta kommer att påverka 2011 års budget och nämndplan:

- Förändrade planer för Lindäng, vilket bl a innebär att nämnden måste hitta en annan lösning för Jonsgården
- Effektiviseringen av minskad timvikarier och större personalrörlighet har inte gett avsedd effekt ännu
- De förändringar som måste till på IFO:s barn- och familjeenhet. Kostnaderna är ännu svåra att uppskatta

En ekonomisk obalans finns på grund av att nämndens anpassningsplan inte beräknas kunna verkställas fullt ut såsom planerat samt osäkerheten på individ- och familjeomsorgen. Beräknade nettokostnader för 2011 (600,0 mkr) överstiger budgetramen (591,5 mkr) med minst 8,5 mkr.

Socialnämnden måste således arbeta fram och fatta beslut om åtgärder för att åstadkomma en budget i balans.